

Inv. nr. 58/2013

KANDE AF MESSING, MED GENNEMBRUDT OG GRAVERET
DEKORATION OG INDLAGT MED EN RØD, SORT OG BLÅ
SUBSTANS

INDIEN, LAHORE; 1616

STØRSTE H: 61; STØRSTE B: 31 CM

Denne monumentale messingkande må være en af de største fra det 17. århundredes indopersiske område. Det har været foreslået, at mange "safavidiske" metalarbejder faktisk er fremstillet i Indien, som eksportvarer til den iranske verden, snarere end i selve Iran¹, en teori som denne kande kunne understøtte. Den har to indskrifter skrevet med armenske bogstaver mod en blå baggrund - den længste på persisk, den korteste på armensk. Den længste er et digt, der omtaler, hvorledes gæster får noget at drikke, når de kommer på besøg, hvilket tyder på, at kanden oprindeligt var skabt til verdsligt brug. Den korte nævner flere armenske personnavne, uden at deres tilknytning til kanden endnu er helt entydig. Det fremgår dog klart, at den er fremstillet i Lahore i 1065 (efter armensk tidsregning) svarende til 1616 AD.

Ud over den armenske kalligrafi består kandens dekoration i høj grad af gaffelbladsarabesker, både graverede og gennembrudte, og af stiliserede cypresser og vaser. På den 12-kantede hals er graveret tre mandsfigurer, hvoraf den ene bærer en indisk dolk – en katar. Både tuden og hanken er udformet som drager, og den sidste afsluttes forneden af et skulpturelt udformet løvehoved, hvis ”krop” på siderne er graveret med tigre. Låget krones af en lille fugl.

Det gennembrudte parti under tuden er usædvanligt. Dette gælder også den rige kromatiske effekt med sort, rødt og blå indlægningsmateriale, der oprindeligt har stået i kontrast til messingens blanke guldfarve. Effekten kan bedst spores på hanken, hvor den gamle, lidt triste, brune patina er slidt af. En lignende koloristisk effekt kan dog også findes på andre safavidiske objekter, f.eks. lysesager, og rødt og sort indlægningsmateriale kan spores så langt tilbage som omkring 1200 (se f.eks. 11/1982).

¹ Upubliceret foredrag af Hamid Atighetchi til konferencen ”Metals and Metalworking in Islamic Iran” 3.-4. september 2004, Chester Beatty Library, Dublin.

Publiceret i:

Omtalt i Mesrop Jacob Seth: *Armenians in India from the earliest times to the present day, etc.* [Revised and enlarged edition of “*History of the Armenians in India.*”], Calcutta 1937, s. 202;

Omtalt i Anne Basil: *Armenian settlements in India: from the earliest times to the present day*, Calcutta [1969], s. 62;

Anne-Marie Kevorkian (red.): *L'art arménien dans les collections françaises. Paris - octobre-novembre 1986*, Musée arménien de France, Paris 1986, fig. 12;